

Guido Lauwaert

Bakchai ****

Jan Decorte ging eerder met Macbeth en Titus Andronicus op de loop. Twee stukken van Shakespeare geschreven met bloed in de pen. Voor zijn nieuwe productie ging hij aankloppen bij Euripides. Van de laatste van de drie grote Griekse tragici leende hij diens tragedie Bakchai (De Bacchanten). Ook in dit stuk spat het bloed in het rond. De verantwoordelijke personages hiervoor zijn vrouwen. Oorspronkelijk mythologische figuren, nimfen uit het gezelschap van de Griekse wijngod Dionysos, maar naargelang hun reputatie groeide kregen ze extra kwaliteiten. Gehuld in dierenvellen en met loshangende haren liepen ze in bossen en velden rond in een voortdurende staat van extatische razernij. Ze zwaaiden met een rietstaf omwonden met wijnranken en klimop.

Euripides kwam deze voorstelling van de gezelschapsdames goed uit. De vrouw is oorzaak en gevolg van alle ellende. Met verzachtende omstandigheden, want baart zij niet in pijn en smart en zorgt voor man en kind, maar krijgt als dank slechts woorden in de wind? De macht is haar niet gegund. In Bakchai is de vrouw Agave. Zij is een volgelingen van Dionysos. Als haar stoppen doorslaan aan de rand van een delirium is het tijd voor de grote afrekening. Het slagveld verlatend ziet ze dat zij ook haar zoon heeft gedood.

De theatertaal van Euripides is rauw, baalt van franje en torst een gezonde brok achterdocht. Elke hulp draagt in zich de eis tot wederdienst. En kan hij niet zelf zijn doel bereiken, dan wil de mens knecht van de meester worden. Met in het achterhoofd de gedachte ooit de rollen om te draaien.

Jan Decorte is een afstammeling van Euripides. Slechts in de verbeelding kan hij wonen. Dat was al zo als kind. Later, ouder geworden, heeft hij het met de beste bedoelingen geprobeerd in de realiteit, het Vlaams parlement. Toen hij echter inzag dat in de politieke wereld ego, machismo, machtsspelletjes, leugens en materialisme de boventoon voeren, is hij teruggekeerd naar zijn moederhuis, het theater.

Bakchai is een vrije bewerking van Euripides' tragedie. Tussen de regels hoort en ziet de toeschouwer een afrekening met zijn parlementaire periode. Het was een beestenboel met maar één god, de koning der dieren. Dat de levensgezel van Jan Decorte, Sigrid Vinks, de rol van moeder en killer speelt, is veelbetekenend. Om deze productie, meer vertelling dan voorstelling, wat meer envergure te geven heeft Decorte Benny Claessens en Sara De Bosschere weten te strikken, respectievelijk als sekteleider en als koning en zoon.

Jan Decorte is de grote verteller, opgedeeld in twee personages: de vaderfiguur en de

blinde ziener, m.a.w. profeet en filosoof, auteur en regisseur. In Decortes eigen taal: twee ouwe pekes. Hij spreekt ook de sleuteltekst uit, de sterkste verwijzing naar het Vlaams parlement in de huid van een leeuw. Opgelet, hier gaan we: 'ma asche nu / alle stukke / bijeenlegt / istan noch / ne leeuw / zie / teeftande / en voete / geen potenen / klauwe / en tee lippe / gene muilt / en sie / ta gezicht / elemaal / vertrokke / tis e mense / gezich'.

Federico Fellini heeft aan enkele titels van zijn films zijn naam verbonden, al is die later helaas gesneuveld. Fellini Amarcord, Fellini Roma, Fellini Casanova. Omdat het bijgekleurde autobiografische verhalen zijn. Ze omstrijken de drie leeftijden. Kindertijd, puberteit, volwassenheid. Voor Decorte geldt dat ook. Decortes Bakchai is helder qua vorm en opbouw, poëtisch van taal, en ondergronds schuilt een diabolische kransslagader, aan de vooravond van zijn derde leeftijd.

guido lauwaert

Bakchai van Euripides - bewerking en regie *Jan Decorte* - coproductie De Roovers en Kaaitheater - tot 9 januari in Kaaitheater - vervolgens op reis t/m 19 mei - www.kaaitheater.be